

Execuția bugetului general consolidat

în anul 2016

Execuția bugetului general consolidat pe baza datelor operative de execuție pe anul 2016 s-a încheiat cu un deficit de 18,3 miliarde de lei, respectiv 2,41% din PIB, sub ținta anuală stabilită de 2,75% din PIB.

1. **Veniturile bugetului general consolidat**, în sumă de 223,7 miliarde de lei, reprezentând 29,5% din PIB, au fost cu 4,3% mai mici în termeni nominali față de anul precedent, prezentând un grad de realizare a prevederilor bugetare anuale de 95,1%.

Veniturile încasate din economia internă (fără fonduri de la Uniunea Europeană pre și post-aderare) au fost în sumă de 216,9 miliarde lei (28,6% din PIB), cu 0,2% mai mari față de anul precedent, prezentând un grad de realizare a prevederilor anuale de 97,8%.

Gradul de realizare la veniturile fiscale a fost de 97,7%, fiind influențat negativ de încasările din impozite și taxe pe bunuri și servicii (96%) și pozitiv de încasările din impozitul pe profit (100,5%); impozitul pe venit și salarii (100,3%); impozite și taxe pe proprietate (100,2%); alte impozite și taxe fiscale (173,6%).

S-au înregistrat creșteri față de anul precedent la încasările din: impozitul pe profit (+11,7%), contribuții de asigurări sociale (+6,3%), impozit pe salarii și venit (+4,2%), precum și accize (+3,6%). De asemenea, în cazul contribuțiilor de asigurări sociale se constată o depășire a prevederilor anuale cu 0,8%.

În ceea ce privește încasările din TVA, acestea au înregistrat o scădere cu 9,6% față de anul 2015, pe fondul reducerii cotei standard de TVA de la 24% la 20% începând cu 1 ianuarie 2016. Cota redusă de 9% la alimente s-a aplicat pentru tot anul 2016 față de 2015, când s-a aplicat doar de la 1 iunie. Gradul de realizare al TVA față de programul stabilit pentru 2016 a fost influențat negativ de nerealizarea programului de încasări privind obligațiile restante la bugetul general consolidat, dar și de rambursările din luna decembrie, care au fost peste media anuală.

Încasările din accize au înregistrat o creștere de 3,6% comparativ cu anul 2015, programul de încasări realizându-se în proporție de 97,8%. Nerealizarea a fost influențată de evoluția accizelor la produsele energetice în luna decembrie, în contextul optimizării

fiscale a operatorilor economici din perspectiva reducerii accizei la produsele energetice de la 1 ianuarie 2017.

Încasările din alte impozite și taxa pe bunuri și servicii au scăzut cu 16,7% comparativ cu anul 2015, programul de încasări fiind realizat în proporție de 60,4% din cauza nerealizării veniturilor prevăzute în bugetul fondului național unic de sănătate, respectiv contribuția trimestrială pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății (față de un nivel estimat de 2,8 mld lei, au fost încasate doar 1,3 mld lei, cea mai mare nerealizare provenind din contribuția datorată pentru contractele cost-volum/cost-volum-rezultat).

La nivelul administrațiilor locale s-au înregistrat creșteri față de anul precedent la veniturile nefiscale cu 13,9%, la impozite și taxe pe proprietate cu 6,1% și la taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități cu 1,1%.

Sumele rambursate de UE în contul plăților efectuate au înregistrat o scădere de 60,7% față de aceeași perioadă a anului precedent, cu mențiunea că în bugetul general consolidat sunt înregistrate numai sumele rambursate aferente proiectelor ai căror beneficiari sunt instituțiile publice, nefiind incluse și cele destinate sectorului privat, gradul de realizare al programului fiind de 50,7%.

2. Cheltuielile bugetului general consolidat, în sumă de 242 miliarde de lei, s-au redus în termeni nominali cu 0,6% față de anul precedent și cu 2,3 puncte procentuale ca pondere în PIB, reprezentând 94,5% din prevederile bugetare anuale.

Cheltuielile de personal au crescut cu 9,5% față de anul trecut fiind determinate, în principal, de majorările salariale acordate în a doua parte a anului 2015 și de majorarea salariului minim brut pe țară și prezintă un grad de realizare de 97,3% a prevederilor anuale.

Majorările salariale acordate în a doua parte a anului 2015 au fost de 12% pentru personalul din instituțiile publice locale, de 25% pentru personalul din sistemul public sanitar și pentru personalul din sistemul public de asistență socială, de 5% din septembrie 2015 și de 15% din decembrie 2015 pentru personalul din învățământ, de 10% pentru personalul din sistemul bugetar exclusiv sănătate, învățământ și asistență socială. Majorarea salariului minim brut pe țară a fost de 75 de lei începând cu 1 iulie 2015, de la 975 de lei la 1.050 de lei și cu 200 de lei începând cu 1 mai 2016, de la 1.050 de lei la 1.250 de lei.

De asemenea, din august 2016 se aplică prevederile O.U.G. nr. 20/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Cheltuielile cu bunuri și servicii s-au majorat cu 1,2% față de anul precedent, dar față de prevederile bugetare au înregistrat un grad de execuție de 95,1%, majorări semnificative înregistrându-se în cazul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, respectiv de 9,8%.

Cheltuielile cu asistența socială au crescut față de anul precedent cu 7,7%, fiind influențate, în principal, de majorarea cu 5% a punctului de pensie de la 1 ianuarie 2016 și de dublarea alocației de stat pentru copii începând cu 1 iunie 2015, precum și alte măsuri ce au fost aprobate în timpul anului 2016. Toate acestea au condus la suplimentări ale cheltuielilor cu asistența socială, avute în vedere la prima rectificare bugetară. Alți factori care au contribuit la sporirea cheltuielilor sociale sunt: creșterea numărului de beneficiari de ajutor social prin excluderea alocației de stat pentru copii din veniturile familiei la stabilirea ajutorului social (VMG); majorarea indemnizației acordate adultului cu handicap vizual grav prin majorarea cu 25% a salariului net al asistentului social debutant cu studii medii din unitățile de asistență socială din sectorul bugetar, altele decât cele cu paturi, și majorarea numărului de persoane încadrate în diverse tipuri de handicap; majorarea și modificarea modalității de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului și stimulentele de inserție; pensii de serviciu pentru grefieri, personal aeronautic, funcționari publici parlamentari, auditori ai Curții de Conturi.

Dobânzile și subvențiile au înregistrat de asemenea majorări față de realizările anului precedent cu 4,5%, respectiv 5,3%.

Cheltuielile pentru investiții, care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost de 29,5 miliarde de lei, respectiv 3,9% din PIB, prezentând un grad de realizare a execuțiilor bugetare anuale de 76,5%.